

OBSAH

Od práce k volnému času / 7

Miroslav Paulíček: *Paradoxy volného času – věčný ruch, zahálka a civilizace* / 9

Milena Lenderová: „*Volné chvíle použijme ku přerovnění spížírny.*“ *Ženský svět mezi prací a zábavou* / 16

Volný čas, nuda, zahálka / 29

Martin Hrdina: *Básníkovo okno do času. Nuda jako zamlčený činitel uměleckého zrání Jaroslava Vrchlického* / 31

Milan Ducháček: *Z letních bytů do dělnické jídelny. Pragmatizace odpočinku „duševních pracovníků“ od Jaroslava Golla k Aleši Hrdličkovi* / 42

Eva Bendová – Václav Hájek: *Zevloun, flaneur, zvědavce aneb Zírání do nikam jako volnočasová aktivita* / 61

Měšťan se chce bavit / 71

Pavla Machalíková: *Podívaná v cirkuse – rozptýlení, nebo koncentrace pozornosti?* / 73

Martin Pelc: *Kopaná jako podívaná. Fotbalové diváctví v Praze před první světovou válkou* / 83

Lucie Kořínková – Pavel Kořínek: *O gejšách z Vršovic. Hlouchova špetka exotiky jako příspěvek k zábavním možnostem metropole* / 96

Berenika Zemanová Urbanová: *Zvířecí imitátor a specialista na role opic Eduard Klischnigg a jeho vystoupení v českých zemích* / 108

Domácí a rodinné hry a kratochvíle / 121

Andrea Vítová: *Hra pro zasvěcené. Veršované hádanky v obrozených časopisech* / 123

Marcela Zemanová: *Fotografování jako společná rodinná kratochvíle – Karel a Ada Chotkovi* / 133

V zdravém těle zdravý duch? / 147

Richard Moravec: *Volnočasové aktivity v počátcích Dělnických tělocvičných jednot* / 149

Jan Pezda: *Kult masa. Tělotvorba, „muskulinita“ a Frištenký okolo roku 1900* / 160

Vojtěch Pojar: *Eugenický význam sokolských cvičení, 1910–1930* / 188

(6)

Helena Hloušková: *Sport v deníku hraběte Arnošta Chotka* / 200

Michal Fránek: „*Jest v lázních krásno, neb tam pro zdraví dle chuti mívá člověk zábavy.*“ *Topos lázní v české literatuře 19. století* / 210

Cesta z města / 219

Zdeněk Hojda: „*Spazirgang, místo aneb plac, kdež lidé na procházku chodí*“ / 221

Lucie Heilandová: *Litografická tvorba Františka Richtra a jeho obrazy ze života brněnských měšťanů* / 239

Ladislav Futtera: „*Láska budiž naším vodítkem a české hory naší láskou.*“ *Krконоšská turistika mezi romantismem, realismem a nacionalismem* / 250

Tomáš Dvořák: *Po strašlivé Brusce a Divoké Šárce záchrana u Svatého Tomáše. Výlety Pražanů fiktivních i skutečných v počátcích popularizace turistiky* / 264

Marcela Šášinková: „*Do Roztok! Pěšky, na kole či po dráze...*“ *Vzdušné lázně pro Pražany* / 276

Václav Matoušek: *Do mlýna, na pilu nebo do rasovny? Variace na letní byty na venkovských samotách v „dlouhém 19. století“* / 290

Jan Štemberk: *Výletní vlaky – symbióza železnice a volného času* / 304

Lenka Křupková: *Pobyt na horách jako relaxace, statusový symbol a inspirace skladatelů evropské moderny* / 317

Blanka Hemelíková: „*Byli jsme čtyři – George, Vilém Samuel Harris, já a Montmorency.*“ *Odezva díla Jeroma Klapky Jeroma, oslavovatele výletů a zahálky, v české literatuře* / 329

Volný čas s hudbou, v hostinci a na plesě / 339

Tomáš Bernhardt: *Všechny plzeňské klavíry aneb Volný čas v deníku studenta Smetany* / 341

Daniela Čadková: „*Truchlohra obrácená naruby.*“ *Ochotnická parodistická opereta a její místo v lidové zábavě* / 353

Marie Macková: *Lumpenball – ples, který neměl české jméno* / 363

Marie Fiřtová: *Nimrodi – o jedné ze stolních společností* / 372

Podívaná a nová média / 385

Jan Šejbl: *Svět na světelných obrazech. Fenomén cestopisných přednášek s diapositivy* / 387

Ivan Klimeš: *A co třeba do biografu?* / 398

Seznam vyobrazení / 406

Jmenný rejstřík / 415

Autoři příspěvků / 431

Přehled plzeňských sympozií a dosud vydaných sborníků / 434